Mammientjes Kippen-Almanak februari: winterzorg voor je Orpingtonnetjes

Als hobbykippenhouder merk je in februari dat je dieren nog volop in wintermodus staan. De dagen worden wel iets langer, maar veel hennen leggen nog minder eieren dan in de lente en zomer. Dat is normaal: hun lichaam spaart energie voor warmte en weerstand. Sommige kippen zitten nog in de staart van de rui, waardoor ze extra kwetsbaar zijn voor kou en vocht.

In deze maand zie je vaak dat kippen wat rustiger zijn, meer samen op stok kruipen en minder lang buiten scharrelen, zeker bij wind, regen of natte sneeuw. Let goed op hun weerstand: koude, vochtige lucht in Nederland en België kan zorgen voor luchtwegproblemen, bevroren kammen of tenen en een verhoogde kans op parasieten in een vochtig hok.

Februari-checklist

Week 6–9: vaste controles

- **Hok controleren:** kijk wekelijks naar scheuren, tochtgaten en losse delen. Herstel direct om kou en roofdieren buiten te houden.
- **Water verversen:** elke dag vers, schoon water. Controleer op ijs en vuil, maak drinkbakken kort schoon met warm water.
- **Voer checken:** controleer dagelijks of er genoeg voer is en of het droog blijft. Verwijder beschimmeld of nat voer meteen.
- **Eieren rapen:** verzamel eieren minimaal 1–2 keer per dag. Zo voorkom je dat ze bevriezen, barsten of worden aangepikt.
- **Bodembedekking bijhouden:** schud stro of hennepvezel wekelijks op/zand rul harken en vul bij waar het plat is. Natte plekken verwijderen.

Bij vorst

- **Bevriezing voorkomen:** gebruik eventueel een verwarmingsplaatje of zet de drinkbak in een beschutte hoek. Controleer meerdere keren per dag op ijs.
- **Kam en lellen checken:** let op witte of donkere plekjes (beginnende bevriezing). Smeer bij strenge vorst dun wat uierzalf, kokosolie, calendula-crème of Vetramil op kam en lellen.
- **Tocht beperken:** sluit open kieren af, maar zorg wel voor bovenin goede ventilatie tegen vocht en ammoniak.

Bij modder en nattigheid

- **Loopvlak ophogen:** strooi vlas, stro of zand op modderige plekken. Zo blijven poten droger en voorkom je pootproblemen.
- **Ruim modderpoelen in de ren op:** met grof zand, rivierzand of brekerzand (0-2 mm) in een laag van 10-15 cm.
- **Toegangspad verbeteren:** leg een paar tegels of pallets neer bij de ingang van het hok zodat je kippen niet steeds door diepe modder hoeven.
- **Natte plekken in hok:** vervang nat stro direct om schimmel en kou te voorkomen. Beter is het om zand of hennepvezel als bodembedekker te gebruiken. Mest blijft op zand liggen, zand droogt mest uit en is makkelijker schoon te houden.

Parasieten en gezondheid

- **Veer- en huidcontrole:** til elke week een paar kippen op en kijk naar huid, veren en cloaca op mijten, luizen of korstjes.
- **Stok en naden behandelen:** controleer zitstokken en kieren op bloedluis. Reinig en behandel indien nodig met een geschikt middel.
- **Mest in de gaten houden:** let op dunne of afwijkende mest. Bij twijfel mestonderzoek laten doen en gericht ontwormen.

Voorbereiding op legseizoen en voorjaar

- **Nestkasten klaarzetten:** maak alle nestkasten schoon, vul met een laag brekerzand en daarop wat vlas of zaagsel . Zorg voor voldoende rustige, donkere plekken.
- **Ontwormingsplan maken:** overleg met dierenarts of mestonderzoek nodig is en plan een eventuele kuur ruim vóór het drukke legseizoen.
- **Voer aanpassen:** stap tijdig over op legvoer of vul aan met extra calcium (schelpenzand) voor sterke eierschalen.
- **Nieuwe kuikens plannen:** bepaal aantal en timing. Controleer of je broedmachine of kloekplek, warmtelamp en opfokhok in orde zijn.

Februari verwennerij: een vissig-hapje voor je kippen

Februari kan guur en grauw zijn, maar voor je kippen is het de perfecte maand voor een voedzame verwennerij: een klein hapje vis.
Vis?
Mogen kippen vis eten?

Absoluut!

Ze zullen zowel rauwe als gekookte vis lekker vinden. Vermijd natuurlijk bedorven vis, of vis in paneermeel, in beslag of gefrituurd. Dat is allemaal bewerkt, vaak vol met additieven en veel te vet. Natuurlijke, onbewerkte witte vis is het beste. Makreel, sardines en tonijn zijn uitstekende keuzes.

vis uit blik:
welke vissoort is het meest geschikt? Als je geen verse vis tot je beschikking hebt, zullen je kippen net zo blij zijn met een portie vis uit blik.

- Makreel is een bijzonder goede keuze. Net als alle vis is het rijk aan eiwitten en arm aan verzadigde vetten. Bovendien is het relatief goedkoop.
- Sardientjes zijn ook een goed alternatief. Vermijd sardines in tomatensaus, want die bevatten vaak toegevoegd zout en suiker.
- Tonijn is een derde mogelijkheid, hoewel het doorgaans duurder is en minder omega-3 bevat dan de andere soorten.

Neem 1 of 2 verschillende soorten vis.

Eieren zijn ook een eiwitrijke voedingsbron en kunnen prima aan kippen worden gegeven.

Knoflook is een uitstekende antioxidant en, in tegenstelling tot wat je misschien op internet leest, zullen je eieren in kleine hoeveelheden niet naar knoflook smaken! Knoflook niet te vaak geven.
Tomaten zijn ook een uitstekende bron van antioxidanten.
Erwten, wortel en spinazie - elke soort verse of bevroren groente is een goede aanvulling om voedingsstoffen toe te voegen zonder vet.
Zoete maïs uit blik is een ingrediënt dat een enorme hoeveelheid vitamine C bevat, en wederom zonder het vet. Let erop dat er geen zout of suiker aan is toegevoegd.

Gebruik gerust alles wat je verder nog in je keuken vindt en waarvan je weet dat het een lekkere traktatie voor kippen is.

Hoeveelheden en methode

1-2 blikken vis: gebruik een mes om de stukken vis in slierten te verdelen. (In het hapje hier zitten een blik makreel en een blik tonijn in)
1 grote tomaat: in kleine stukjes snijden
1 teentje knoflook: zo fijn mogelijk hakken
1 Orpington ei: kook het hard, pel het en hak het fijn
1 kopje erwten+wortel: Wortel raspen
1 handvol spinazie: wat fijner knippen
3-4 eetlepels maïs

Doe alle ingrediënten in een grote kom en meng ze goed door elkaar. Schep het mengsel vervolgens in een serveerschaal.

Serveer het gerecht ten slotte aan je gelukkige Orpingtonnetjes

Stel je het sfeerbeeld eens voor: in een lichte winterzon scharrelt je toom door de kale tuin. Zo zachtjes mogelijk sluip je door de tuin, probeer je ongezien de ren te bereiken en zet je het hapje neer. Wat natuurlijk niet lukt. Nieuwsgierig komen de kippen aanrennen, ze pikken samen aan de traktatie, kletsen zachtjes tegen elkaar en laten af en toe een tevreden tok horen.

Een klein moment van februari-geluk – voor jou én je kippen

Liefs, Mammientje Tien

Colofon & Website
Deze kippenalmanak is met liefde gemaakt door Mammientje Tien, eigenaar van Kippenzadel Mammientje Tien.
🏡 Bezoek mijn website voor handige tips en ambachtelijke pluimveezadels op maat:
👉 www.kippenzadel-mammientje-tien.nl